

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Tos/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010395
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Bugeľ
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123010395.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Bugeľa a sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M, MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03.10.2023, v trestnej veci proti ods. A. B. C., A., v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6T/57/2019, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 4Nt/5/2023 zo dňa 22.06.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B. C., A..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku návrh odsúdeného A. B. C., A., nar. XX.XX.XXXX v Prešove na povolenie obnovy konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6T 57/2019 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu odsúdený podal priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú neskôr prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil. Uviedol v úvode, že skutok, pre ktorý bol odsúdený nespáchal, pretože svoje záväzky voči poškodeným splnil, a to v súlade s Dohodou o urovaní zo dňa 06.12.2017, ktorou došlo k zániku pôvodných záväzkov a vzniku nových záväzkov, poškodení s tým súhlasili a potvrdili to svojimi podpismi, a preto konanie v čase do podpisu dohody nemôže byť trestným činom. K podstate tejto novácie poukázal na rozhodnutie súdu vydané v správnom súdnictve. Ďalej argumentoval k povahe trestného činu sprenevery, dal to do súvisu s uvedenou dohodou a uzavrel, že vzhľadom na túto dohodu absentuje v jeho konaní subjektívna stránka trestného činu sprenevery. K podstate dôvodnosti návrhu na obnovu konania uviedol, že poškodení v pôvodnom konaní využili to, že odsúdený nedisponoval dôkazom, ktorý teraz predkladá, t.j. originály výdavkových pokladničných dokladov o odovzdaní presných súm poškodeným. Toto pokladal odsúdený za kľúčové, keďže doteraz mali sudy k dispozícii len ich kópie, z čoho usúdili, že poškodeným žiadne peniaze nevyplátil. Teraz by sa dokázalo, že podpisy poškodených sú pravé. V spojitosti s touto skutočnosťou, sú potom výpovede poškodených nehodnoverné. Predložené listiny teda na jednej strane spochybňujú hodnovernosť výpovedí poškodených, na druhej strane by jednoznačne zvrátili rozhodnutie vo veci samej, preto ide o relevantný dôvod pre obnovu konania. Záverom poukázal na to, že sudy sa v pôvodnom konaní nezaoberali detailmi výpovedí poškodených, tie sú nelogické, umelo vykonštruované, pričom poukázal na niektoré body v ich výpovediach týkajúce sa udalostí po overení podpisov na Mestskom úrade v Prešove, ktoré vyhodnotil odsúdený ako nelogické. Zdôraznil, že predložené dôkazy zásadným spôsobom spochybnili dôveryhodnosť svedkov, čím došlo k potvrdeniu verzie prezentovanej od začiatku odsúdeným, na základe čoho by súd jednoznačne dospel k záveru, že nedošlo k naplneniu skutkových podstát predmetných trestných činov. Navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a podľa § 400 ods. 1 Tr.

poriadku rozhodnúť o povolení obnovy konania, zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu alternatívne napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

V ôsmej hlave Trestného poriadku sú upravené mimoriadne opravné prostriedky, pričom v prvom diely je upravené zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní, v druhom diely dovolanie a v treťom diely v § 393 a nasl. je upravená ako mimoriadny opravný prostriedok obnova konania.

Podľa § 393 ods. 1 Tr. poriadku ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom, právoplatným trestným rozkazom alebo právoplatným uznesením, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova konania.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania nie je teda možné preskúmať správnosť pôvodného rozhodnutia, jeho zákonnosť a odôvodnenosť, nie je možné posudzovať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní, a to vrátane rozhodovania o treste, vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a obhajobou obvineného, či rešpektoval zásady bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní (primerane R 35/88), či bolo zachované právo na obhajobu, či vykonal a prihliadol na všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy a pod., ale skúma sa len, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a či by tieto dôkazy alebo skutočnosti same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi, ktoré boli známe už predtým, mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo o treste.

Súd prvého stupňa mal zistené, že odsúdený podal dňa 27.02.2023 návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6T/57/2019. Odsúdený v tomto návrhu poukázal na to, že v celom pôvodnom konaní popieral spáchanie skutku, upriamil pozornosť na odôvodnenie uznesenia, v ktorom odvolací súd v pôvodnom konaní uvádzal, že bola preukázaná nepravdivosť tvrdení odsúdeného ohľadom uhradenia finančných prostriedkov poškodeným zo strany odsúdeného, že odsúdený to mal preukazovať predložením vyhotovenia dohody o urovaní a kvitancí, pričom tieto mal obdržať od poškodeného D. po odovzdaní financií, že na podporu týchto tvrdení boli predložené kópie výdavkových dokladov s podpismi poškodených, na ktorých pravdivosť bol vyhotovený znalecký posudok z odboru písomoznalectva, odvetvia ručného písma, ktorým bolo potvrdené, že podpisy sú pravé a platné. Odsúdený pokračoval, že tieto znalecké závery súdy spochybnili s odôvodnením, že podpisy nie je možné seriózne zhodnotiť, pretože ide o nekvalitnú kópiu, z ktorej mnohé znaky nie je možné dešifrovať, a takto súdy zásadným spôsobom spochybnili tvrdenie odsúdeného, že finančné prostriedky odovzdal poškodeným. Zopakoval, že pri odovzdaní finančných prostriedkov došlo k podpisu výdavkových pokladničných dokladov, pričom sa nazdával, že má len ich kópie (pretlačené vyhotovenia), inak by samozrejme predložil originály. Až po nástupe odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody manželka odsúdeného sa pokúšala zorientovať v dokumentoch, ktoré zostali v pracovni odsúdeného v rodinnom dome, pričom našla originály pokladničných výdavkových dokladov o odovzdaní súm poškodeným D. a E.. Vzhľadom na to je možné zrealizovať dodatočné znalecké skúmanie na určenie pravosti podpisov odsúdeného i poškodených a jeho závery budú mať zásadný vplyv na vyhodnotenie dôveryhodnosti tvrdení odsúdeného. Odsúdený uzavrel, že v prípade originálov výdavkových pokladničných dokladov ide o nový dôkaz, ktorý v zmysle § 394 ods. 1 Tr. poriadku opodstatňuje povolenie obnovy konania.

Ani krajský súd však po preskúmaní veci, návrhu odsúdeného a pôvodného spisu nezistil dôvody pre povolenie obnovy konania.

Predpokladom povolenia obnovy konania je teda preukázanie splnenia vyššie uvedených podmienok, pokiaľ ide o trestné stíhanie, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom.

V tejto veci z obsahu predloženého spisu vyplýva, že odsúdený Mgr. Dárius Jenča bol rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/57/2019 zo dňa 16.03.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/28/2022 zo dňa 25.01.2023 uznaný vinným v bode 1/ z pokračovacieho zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona a v bode 2/ z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, a to na skutkovom základe, že

v bode 1 rozsudku

dňa 03.02.2017 v Prešove, uzatvoril ako nájomca zmluvu o nájme pozinkovaného lešenia typu F., rok výroby 2013 v množstve 750 m², v hodnote 9.000,- Eur, za ktorého užívanie sa zaviazal uhrádzať mesačné nájomné a následne na základe dohody o skončení nájmu podpísanej v Prešove dňa 27.08.2017, v ktorej sa zaviazal vrátiť prenajímateľovi uvedené lešenie najneskôr do 15.09.2017 nevrátil, toto si ponechal pre vlastnú potrebu, čím C. E. spôsobil škodu 9.000,- Eur,

dňa 04.04.2017 v Prešove, uzatvoril ako nájomca zmluvu o nájme pozinkovaného lešenia typu E., rok výroby 2015 v množstve 1.000 m², v hodnote 14.000,- Eur, za ktorého užívanie sa zaviazal uhrádzať mesačné nájomné a následne na základe dohody o skončení nájmu podpísanej v Prešove dňa 27.08.2017 v ktorej sa zaviazal vrátiť prenajímateľovi uvedené lešenie najneskôr do 15.09.2017 nevrátil, toto si ponechal pre vlastnú potrebu, čím C. E. spôsobil škodu 14.000,- Eur,-

dňa 04.04.2017 v Prešove, uzatvoril ako nájomca zmluvu o nájme pozinkovaného lešenia typu E., roku výroby 2015 v množstve 1.000 m², v hodnote 14.000,- Eur, za ktorého užívanie sa zaviazal uhrádzať mesačné nájomné a následne na základe dohody o skončení nájmu podpísanej v Prešove dňa 27.08.2017, v ktorej sa zaviazal vrátiť prenajímateľovi uvedené lešenie najneskôr do 15.09.2017 nevrátil, toto si ponechal pre vlastnú potrebu, čím A. D. spôsobil škodu 14.000,- Eur,

v bode 2 rozsudku

dňa 28.03.2017 v Prešove, uzatvoril ako dlžník zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 12.000,- Eur, kde sa v zmluve zaviazal, že uvedenú pôžičku vráti do 15.04.2017 na bankový účet veriteľa, kde následne toho istého dňa prijal od veriteľa na svoj bankový účet č. G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX sumu 12.000,- Eur, pričom už v čase uzatvárania dohody o pôžičke vedel, že uvedenú pôžičku nevráti, čím svojím konaním spôsobil veriteľovi C. E. škodu 12.000,- Eur.

Za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody podľa § 213 ods. 3 Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona, § 37 písm. h/ Tr. zákona, § 41 ods. 2 Tr. zákona vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

V prvom rade je nutné zdôrazniť, že konanie o návrhu na povolenie obnovy konania nie je ďalším opravným štádiom trestného konania, v rámci ktorého by súdy boli oprávnené preskúmať, ako to už bolo vyššie naznačené, správnosť a zákonnosť rozhodnutia v pôvodnom konaní, ako aj správnosť a zákonnosť pôvodného konania.

Právoplatné rozhodnutie je totiž v zásade nezmeniteľné, keďže nastoľuje stav právnej istoty, a to nie len vo vzťahu k odsúdenému ale aj poškodenému, ktorý niesol následky trestného činu. Preto v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania súd len skúma, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo nové dôkazy skôr neznáme, ktoré by samé o sebe, alebo v spojení s už zistenými skutočnosťami, či vykonanými dôkazmi odôvodnili iné rozhodnutie o vine, alebo treste.

Je dôležité zdôrazniť, že súdy vo veci odsúdeného už právoplatne rozhodli, jeho vina už bola právoplatne konštatovaná a taktiež mu bol právoplatným rozhodnutím súdu uložený trest, pričom vec posudzoval súd aj v odvolacom konaní. V rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania preto súdy už nie sú oprávnené skúmať a posudzovať, či v jeho prípade v pôvodnom konaní nebolo porušené právo na obhajobu, či bolo zachované právo na spravodlivý proces, či boli dodržané jednotlivé ustanovenia

Trestného zákona a Trestného poriadku, či bol skutkový stav dostatočne zistený a či súd prihliadol na poľahčujúce okolnosti. Tieto skutočnosti mohli byť dôvodom v odvolacom, resp. dovolacom konaní, a teda súdy v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania takéto otázky nie sú oprávnené riešiť (riešia len, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy). Podľa názoru krajského súdu by nebolo rozhodujúce ani to, či o skutočnostiach alebo o dôkazoch, ktoré sa v návrhu na obnovu konania uplatňujú, vedel v pôvodnom konaní navrhovateľ, ale je rozhodujúce, či tieto skutočnosti, alebo dôkazy boli alebo neboli známe súdu (primerane R 10/1976).

Navyše ak by aj v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania vyšla najavo nová skutočnosť alebo nový dôkaz, samo osebe by to pre povolenie obnovy konania ešte nestačilo. Táto skutočnosť alebo dôkaz totiž musí zároveň buď sám osebe alebo so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo iné rozhodnutie o treste.

Ani podľa názoru krajského súdu však v prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania. V tejto veci ako skutočnosť, ktorá by mohla opodstatňovať povolenie obnovy konania, totiž odsúdený uviedol nový dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní vykonaný nebol, a to originály listín – výdavkových pokladničných dokladov, ktoré majú byť podpísané poškodenými a z ktorých má preto vyplývať, že poškodení sumy uvedené na výdavkových pokladničných dokladoch prevzali, čo vylučuje záver o vine odsúdeného.

Ťažiskovými dôkazmi, na podklade ktorých súdy oboch stupňov v pôvodnom konaní uznali odsúdeného vinným zo spáchania stíhaných skutkov, boli výpovede samotného odsúdeného, poškodených C. E. a A. D., svedkyne H. C. – manželky odsúdeného, a listinné dôkazy, predovšetkým kúpne zmluvy, nájomné zmluvy, dohody o skončení nájmu, výpisy účtov odsúdeného a poškodených a správy bánk, dohoda o urovaní, kvitancie podpísané odsúdeným a poškodenými, znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru písomoznalstvo I. J. K. č. 7/2019 k posúdeniu podpisov na dohode o urovaní, kvitanciách a kópiách výdavkových pokladničných dokladov, odborné vyjadrenie znalkyne z odboru kriminalistika, odvetvia kriminalistické skúmanie dokumentov J. L. B. k posúdeniu pravosti samoprepisových kópií podpisov na výdavkových pokladničných dokladoch.

Tak v sťažnosti ako aj v návrhu na povolenie obnovy konania odsúdený zdôraznil predovšetkým fakt, že zistenie pravosti podpisov poškodených na výdavkových pokladničných dokladoch, ku ktorému by teraz na základe predložených originálov týchto dokladov znalec dospel, by automaticky viedlo k inému záveru o vine odsúdeného vzhľadom na iný záver o pravosti týchto podpisov a v nadväznosti na to na vierohodnosť výpovedí poškodených, ktorí prevzatie finančných prostriedkov od odsúdeného vylúčili.

V tejto spojitosti je zásadné poukázať na to, ako na túto okolnosť, a či vôbec, súdy v pôvodnom konaní nazerali, ako a na základe čoho vyhodnotili, či finančné prostriedky poškodení od odsúdeného prevzali.

Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie odsúdeného proti prvostupňovému odsudzujúcemu rozsudku, je zjavné, že táto okolnosť bola predmetom skúmania podrobne a zo všetkých hľadísk. Jednak odvolací súd reflektoval závery znalca z odboru písomoznalstva o tom, či sú alebo nie sú podpisy poškodených na dohode o urovaní, kvitanciách a výdavkových pokladničných dokladoch pravé. Je pritom zrejmé, že odvolací súd okrem toho, že pracoval so záverom znalca I. K. o nekvalite kópií týchto listín a nemožnosti hodnotiť pravosť podpisov z tohto dôvodu, rovnako tak s rovnakým záverom znalkyne J. B. v tomto smere, zachytil aj znalecký záver o pravosti podpisov poškodených, na tento záver reagoval a aj ho vyhodnotil. Avšak otázku pravdivosti tvrdení poškodených o uhradení dlhu odsúdeným vyhodnocoval aj na základe komunikácie odsúdeného a poškodeného D. na sociálnej sieti, z ktorej vyvodil pravdivosť tvrdení poškodených v tomto detaile. Napokon otázku vyplatenia finančných prostriedkov poškodeným odvolací súd vyhodnocoval aj na základe zisťovania finančnej, majetkovej, príjmovej situácie odsúdeného, pričom hodnotil aj výpovede manželky odsúdeného H. C., ktorá vysvetľovala získanie financií odsúdeným na vyplatenie poškodených, avšak jej výpovede vyhodnotil súd ako rozporné.

Napokon je dôležité uviesť, že v pôvodnom konaní boli poškodení C. E. aj M. A. D. na pojednávaní konfrontovaní so znaleckým záverom o pravosti podpisov na výdavkových pokladničných dokladoch, podali k tomu vyjadrenie, teda aj výpovede poškodených k tomuto detailu boli obsahom dokazovania vo veci.

Na základe uvedeného je evidentné, že argumentačnú líniu odsúdeného by bolo možné vziať do úvahy v prípade, že by súdy v pôvodnom konaní odignorovali iné dôkazy a vinu odsúdeného založili len na fakte, že originalita výdavkových dokladov bola vyvrátená, a preto bola vyvrátená obrana odsúdeného, že poškodeným peniaze vyplatil. Súdy oboch stupňov však v pôvodnom konaní nedospeli k záveru o vine odsúdeného ani zďaleka a v rozhodujúcej miere na skúmaní originality výdavkových dokladov, resp. pravosti podpisov poškodených na nich. Ako bolo vyššie uvedené v pôvodnom konaní predsa súdy reflektovali znalecké závery znalca z odboru písmonolectva, ktorý sa o stotožnení podpisov poškodených na listinách vyjadril tak, že sú ich, resp. s najväčšou pravdepodobnosťou sú ich. Teda s verziou, že podpisy poškodených sú ich vlastné, sa súdy pri rozhodovaní zaoberali, riadne ju vyhodnotili a úvahy v tejto súvislosti sú zahrnuté v ich rozhodnutiach. Z tohto dôvodu ani predloženie originálov predmetných výdavkových dokladov, ktoré k návrhu odsúdený priložil, nie sú v zmysle zákona tým dôkazom, súdu skôr neznámym, ktorý by mohol sám osebe alebo v spojení s dôkazmi skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného. Zjednodušene, ak by aj nové znalecké dokazovanie predložených tvrdených originálov listín preukázalo že podpisy poškodených sú ich vlastnoručné podpisy, do pôvodnej dôkaznej situácie by to neprinieslo inú okolnosť, ktorú by bolo potrebné skutkovo nanovo skúmať, pretože by to bolo len potvrdením takej možnosti, s ktorou sa súdy v pôvodnom konaní reálne zaoberali a hodnotili ju. Navyše so znalcom potvrdenou pravosťou skúmaných podpisov poškodených boli konfrontovaní poškodení v konaní a mali možnosť sa k nej vyjadriť a aj k tejto skutočnosti vypovedali. Následne sa samozrejme aj s týmito vyjadreniami poškodených v tejto súvislosti súdy zaoberali.

Preto nejde o nový dôkaz v zmysle § 394 ods. 1 Tr. poriadku, hoci je potrebné prisvedčiť, že by mohlo ísť o originál dôkazného prostriedku, ktorý by bol sám osebe alebo spolu s inými dôkazmi spôsobilý priniesť iné závery do dôkaznej situácie a tým aj do výroku o vine odsúdeného.

Vzhľadom na uvedené je zjavné, že vo veci nebol predložený nový dôkaz, preukázaná nová skutočnosť, ktorá by spĺňala podmienku pre povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku, vykonanie dokazovania v odsúdeným navrhovanom smere by bolo fakticky len opakovaním dokazovania a získavaním záverov, ktoré už boli k dispozícii v pôvodnom konaní.

Krajský súd preto zistiac správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľný

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.